

5. Oppsummering av Distriktssenterets anbefalinger

Distriktssenteret har i kapittel 4, i samsvar med bestillingen fra KDD, foretatt en konsekvensvurdering av alle forslag som Menon har gjort i sin gjennomgang av Merkur-programmet (Grünfeld, Grønvik, Angell, Foseid, & Winther-Larsen, 2021). Med utgangspunkt i disse vurderingene oppsummeres Distriktssenterets anbefalinger slik:

5.1. Merkur-programmet rettet mot dagligvarebutikker (jf. kap. 4.1)

5.1.1 Kriterier for å kunne delta i utviklings- og kompetanseprogrammet (jf. kap. 4.1.1)

- Distriktssenteret anbefaler at kravet om at deltakerne i kompetanseprogrammet må være fullverdige dagligvarebutikker opprettholdes. Men det må legges vekt på lokale variasjoner og utfordringer ved vurdering av om butikken oppfyller dette kravet. Distriktssenteret er i utgangspunktet positiv til forslaget om at bensinstasjoner som ønsker å utvikle et tilfredsstillende dagligvaretilbud, kan få delta i Merkurs kompetanseprogram. Distriktssenteret støtter her delvis Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler at kravet til helårsdrift oppheves, slik det blir definert og praktisert i dag. Det bør utarbeides en ny definisjon på begrepet helårsdrift der en i større grad ivaretar lokale variasjoner og utfordringer og veier dette opp mot målet om lønnsomhet. Distriktssenteret støtter her delvis Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler at butikker med under 10 km avstand til neste butikk fortsatt får delta i kompetanseprogrammet. Distriktssenteret støtter her ikke Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler at tilleggskriteriet om et nærmarked på under 200 husstander oppheves. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler at tilleggskriteriet om godkjenning av butikker utenom regelverket etter avtale med kommunen oppheves. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling.

5.1.2 Kriterier for å kunne delta i økonomiske støtteordningene (jf. kap. 4.1.2)

- Distriktssenteret anbefaler ikke at støtteordningene blir spisset mot selveide butikker. Distriktssenteret støtter her ikke Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler ikke at kravet om 10 km avstand til nærmeste alternative butikk blir omgjort til et krav om 10 minutters reisetid. Merkur-styret kan i større grad bruke skjønnsparagrafen i Merkur-forskriften og gi tilskudd til butikker med under 10 km avstand til neste butikk der det er spesielt dårlig vei. Distriktssenteret støtter her ikke Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler at kriteriet om nærmarked på under 200 husstander oppheves. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler å beholde dagens omsetningskrav og ikke innføre verdiskaping som alternativt kriterium. Distriktssenteret støtter her ikke Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler ikke at bensinstasjoner og kiosker får tilgang til investeringsstøtte, dersom virksomheten ikke kan karakteriseres som en fullassortert dagligvareleverandør. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling..

5.1.3 Kriterier for omstillingsordningen (jf. kap. 4.1.3)

- Distriktssenteret anbefaler at det fortsatt skal utøves skjønn og prioritering av søknader basert på prosjektenes bidrag til å nå Merkur-programmets målsetninger.
- Distriktssenteret anbefaler ikke at tilgangen til forsterket konsulentbistand gjennom omstillingsordningen blir begrenset til butikker med minst 10 minutters reisetid til nærmeste dagligvarebutikk og verdiskaping under maksimalnivå på 2,5 millioner kroner. Distriktssenteret støtter her ikke Menon sin anbefaling.

5.1.4 Tilleggstjenestene (jf. kap. 4.2)

- Distriktssenteret anbefaler ikke at Merkur-programmet spisses mot hva som isolert sett er de mest lønnsomme tilleggstjenestene for butikkene. Distriktssenteret støtter her ikke Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler ikke at Merkur-programmet skal satse mindre på kommunale serviceavtaler. Distriktssenteret støtter her ikke Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler videre satsing på kommunale innkjøp. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling.

5.1.5 Støtte til drivstoff og ladestasjoner (jf. kap. 4.4)

- Distriktssenteret anbefaler ikke å fase ut støtte til drivstoffanlegg fra Merkur-programmet. Distriktssenteret støtter her ikke Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler at tilskudd til ladestasjoner samordnes under en større paraply for å få et enhetlig støttesystem i regi av ENOVA. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling.

5.1.6 Konsulentenes arbeid (jf. kap. 4.5)

- Distriktssenteret anbefaler at besøksordningen endres til en kontaktordning. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler at omstillingsprogrammet fortsatt blir gitt høy prioritet. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling.

5.1.7 Kjedenes rolle i Merkur-programmet (jf. kap. 4.6)

- Distriktssenteret anbefaler at styringen av Merkur-programmet bedre må tilpasses DFØs anbefalinger for tilskuddsforvaltning.
- Distriktssenteret anbefaler at dagligvarekjedene enten:
  - ikke er representert i styret, men sitter i et fagråd/referansegruppe.
  - er representert i styret, men med en presisering i styreinstruksen om at kjederepresentantene skal fratre når saker fra butikker i egen kjede behandles av styret.Distriktssenteret støtter her delvis Menon sin anbefaling.

5.1.8 Samordnet satsing på utviklingsprosjekter (jf. kap. 4.7)

- Distriktssenteret anbefaler at arbeidet med samordnede satsinger i form av utviklingsprosjekt blir styrket ressursmessig. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling.

5.2. Merkur-programmet rettet mot bokhandler (jf. kap. 4.3)

5.2.1 Kriterier for å delta i Merkur bok sitt kompetanseprogram (jf. kap. 4.3.1)

- Distriktssenteret anbefaler at det fortsatt skal være krav om at bokhandelen må være eneste bokhandel på tettstedet for å være med i Merkur bok. Distriktssenteret støtter ikke Menon sin anbefaling om å ta bort dette kravet.
- Distriktssenteret anbefaler at bokhandler i småbyer med opptil 10 000 innbyggere skal kunne delta i Merkur bok. Distriktssenteret støtter ikke Menon sin anbefaling om en øvre grense på 15 000 innbyggere.
- Distriktssenteret anbefaler at det fortsatt skal være krav om at bokhandelen er med i Bokhandlerforeningen og må ha et litteraturabonnement. Distriktssenteret støtter ikke Menon sin anbefaling om å ta bort disse to kravene.
- Distriktssenteret anbefaler at det åpnes opp for skjønn for å i spesielle tilfeller ta inn bokhandlere som ikke oppfyller alle kriteriene for å få tilgang til kompetanseprogrammet i Merkur bok.

5.2.2 Besøks- og omstillingsordningen (jf. kap. 4.3.2)

- Distriktssenteret anbefaler at besøksordningen gjøres om til en kontaktordning og at omstillingsordningen styrkes. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling.

5.2.3 Kriterier for å få utviklingsstøtte for bokhandler (jf. kap. 4.3.3)

- Distriktssenteret anbefaler ikke at kriteriet for utviklingsstøtte for bokhandler endres fra et omsetningskriterie til et verdiskapingskriterie. Distriktssenteret støtter her ikke Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler, gitt dagens budsjetttramme for ordningen på 500.000 kroner, ikke å øke maksimal beløpsgrense for utviklingsstøtte fra 50 000 til 100 000 kroner. Distriktssenteret støtter her ikke Menon sin anbefaling.
- Distriktssenteret anbefaler at rutiner og kriterier for søknad, behandling og rapportering av utviklingsstøtten gjennomgås med formål å forenkle prosessen både for søker og forvalter.
- Distriktssenteret anbefaler at det blir gjort en vurdering av eventuelt nye økonomiske støtteordninger for Merkur bok.

5.2.4 Merkur bok sin fremtid (jf. kap. 4.3.4)

- Distriktssenteret anbefaler å bruke tre år på å revitalisere ordningen med Merkur bok, og at det etter denne perioden blir gjennomført en vurdering av veien videre. Distriktssenteret støtter her Menon sin anbefaling.